

549.

1950
37. SZÁMÚ TÖRVÉNYEREJŰ RENDELET

NOVEMBER 7. NAPJÁNAK A NAGY OKTÓBERI SZOCIALISTA FORRADALOM
ÉVFORDULÓJÁNAK ÁLLAMI ÜNNEPPÉ NYILVÁNÍTÁSÁRÓL

1917. november 7. napján Oroszország munkásosztálya, szövetségben a dolgozó parasztsággal és az elnyomott népekkel, Lenin és Sztálin dicső bolsevik Pártja vezetésével, megdöntötte a kapitalizmust, s a földkerekség egyhatodán megteremtette a világ első szocialista államát: a Szovjetuniót.

1917. november 7. napja a világtörténelem legnagyobb fordulópontja. A nagy októberi szocialista forradalom az emberiség történetében először hozott létre olyan államot, amely megszüntette az ember ember általi kizsákmányolását. Az októberi forradalom szülötte a Szovjetunió, az első olyan állam, amely nemzetközi kapcsolatainak alapjává a népek egyenjogúságon nyugvó együttműködését, a nemzeti függetlenség tiszteletben tartását, a béke védelmét tette. A Szovjetunió a világ népeinek reménysége, támasza és példaképe a békéért, a függetlenségért, a szocializmusért vívott küzdelemben.

A nagy októberi szocialista forradalom évfordulója a magyar nép ünnepe is. Az októberi forradalom győzelméből született Szovjetuniónak köszönhetjük hazánk felszabadulását, nemzeti függetlenségünk megvalósítását, a népi demokratikus államhatalom kivívását. A Szovjetuniónak köszönhetjük, hogy megvalósíthatjuk hazánkban is az októberi forradalom nagy eszményeit: a kizsákmányolás minden fajtájának megszüntetését, a dolgozó nép teljes felszabadítását, a szocializmust. November 7. napja a magyar nép számára is a győzelmes szocializmus, a dolgozók nemzetközi szolidaritása, a felszabadító Szovjetunió és a nagy Sztálin iránt érzett hála ünnepe. Ezért a Népköztársaság Elnöki Tanácsa elrendeli: november 7. napja a nagy októberi szocialista forradalom évfordulója, a Magyar Népköztársaság állami ünnepe.

TVHGY 1950. 136. P.

550.

1950
A NÉPKÖZTÁRSASÁG ELNÖKI TANÁCSÁNAK 26. SZÁMÚ
TÖRVÉNYEREJŰ RENDELETE

AZ ORSZÁG TERÜLETÉNEK ELHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ
BÜNTETŐ RENDELKEZÉSEK KIEGÉSZÍTÉSÉRŐL

HONVÉDELMI MINISZTER
01897/Min. Ir. – 1950. sz.

SZIGORÚAN TITKOS!

Tárgy: A Népköztársaság Elnöki Tanácsának
1950. évi 26. sz. törvényerejű rendeletének kihirdetése.
698. nyt. szám

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1950. évi 26. számú törvényerejű rendeletét az alábbiakban szó szerint közlöm:

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1950. évi 26. számú törvényerejű
rendelete

az ország területének elhagyására vonatkozó büntető rendelkezések kiegészítéséről.

1. § (1) A katonai büntetőbíráskodás alá tartozó az a személy (a Néphadsereg, az Államvédelmi Hatóság, az Államrendőrség tagja, letartóztató intézeti alkalmazott), aki külföldre szökik, vagy a szökést megkísérli, életfogytig tartó börtönnel büntetendő.

(2) Ugyanígy büntetendő az a polgári személy is, aki repülőgépet vagy bármilyen más

légi járóművet engedély nélkül szándékosan külföldre vezet, vagy azon, a jármű személyzetének tagjaként engedély nélkül szándékosan külföldre távozik, vagy e cselekmények bármelyikét megkísérli.

(3) Ha az (1) és (2) bekezdésben meghatározott büntettet csoportosan vagy felfegyverkezve követik el, a büntetés halál.

2. § Aki az 1. §-ban meghatározott büntett elkövetéséhez szükséges vagy azt könnyítő előfeltételeket biztosítja, az ahhoz szükséges eszközöket vagy kellékeket megszerzi, illetőleg a büntett véghezvitelére alkalmassá teszi, az elkövetésre nézve megállapodik, vagy a büntett véghezvitelét előkészítő bármilyen más cselekményt hajt végre, tíz évig terjedhető börtönnel büntetendő.

3. § (1) Az 1. §-ban meghatározott büntett tettesének vele egy háztartásban élő vagy általa eltartott felnőttkorú hozzátartozóját (1950. II. tv. 29. §) öt évig terjedhető börtönnel, ha pedig a hozzátartozó a büntett elkövetéséről tudott, és arról a hatóságnak haladéktalanul jelentést nem tett, tíz évig terjedhető börtönnel kell büntetni.

(2) Nem büntethető az a hozzátartozó, akinek feljelentése folytán az 1. §-ban meghatározott büntett elkövetése elmaradt.

4. § (1) Az 1–3. §-ok eseteiben a hivatalvesztést és a politikai jogok gyakorlásának a felfüggesztését ki kell mondani.

(2) Az 1. és 2. § eseteiben a 3. § (1) bekezdésének második tétele esetében az elkövető egész vagyonának elkobzását minden esetben el kell rendelni, a 3. § (1) bekezdésének első tétele esetében pedig az eset körülményeihez képest teljes vagy részleges vagyonelkobzást lehet kimondani.

(3) Az elkobzást akkor is el lehet rendelni, ha a bűnvádi eljárást a terhelt halála, távolléte vagy más ok miatt megindítani vagy folytatni nem lehet. Az eljárásra a katonai büntetőbíráskodás körében is a bűnvádi eljárásról szóló 1896: XXXIII. Tv. (Bp.) 477. §-át kell alkalmazni.

5. § E törvényerejű rendeletben meghatározott büntettek miatt az eljárás mind a katonai, mind a polgári személyek tekintetében a budapesti katonai törvényszék kizárólagos hatáskörébe és illetékessége alá tartozik.

Budapest, 1950. évi július 12-én.

Rónai Sándor s. k.

a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Szabó Piroska s. k.

a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára

Utasítom, hogy a rendeletben foglaltakat alakulata előtt hirdesse ki, és tegye iskolázás tárgyává úgy, hogy arról alakulata minden tagja tudomással bírjon.

A kihirdetés alkalmával hívja fel a figyelmet a kötelező katonai titoktartásra.

A kihirdetés teljesmértvű megtörténtét a rendelettel ellátott összes alakulatok f. évi augusztus hó 20-ig bezárólag a Honvédelmi Miniszter Irodája útján „Gy” jelzéssel közvetlenül jelentsék.

Kapják: HVK., Fcsfségek, Fe. Pk-k, csapattestek ö. zlj-ig bezárólag, iskolák, intézetek, pságok.

Budapest, 1950. évi július 20-án.

Nógrádi Sándor altábornagy s. k.

Honvédelmi Miniszterhelyettes

(A törvényerejű rendelet szövegét nem hozták nyilvánosságra. A *Magyar Közlönyben* az 1950: 26. sz. tvr. A magyar Nemzeti Bankról szól.)

IRATOK I. 296–297. P.

551.

PESTI JÁNOS OSZTÁLYVEZETŐ ELVTÁRSNAK
BÜNTETÉSVÉGREHAJTÁSI OSZTÁLY

Mellékelem a Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1950. évi 26. számú törvényerejű rendeletét. Tekintettel arra, hogy ez a rendelet a Hivatalos Lapban egyelőre közzétéve nem lesz, viszont alkalmazásra kerül, gondoskodni kell arról, hogy a rendeletben érintett személyek előtt annak hirdetése megtörténjék.

A rendelet a kihirdetés módjára vonatkozó bizalmas utasítással együtt a lehető legbizalmasabb módon (posta mellőzésével) küldjük le az országos intézetekhez és a megyei bírósági fogházakhoz. A járásbírósági fogházaknál szolgálatot teljesítők előtt a megyei bírósági fogház parancsnoka hirdeti ki a rendeletet.

A rendelet kihirdetésére össze kell hívni mindazokat, akik alkalmazottak, akik a szóban forgó intézetben teljesítenek szolgálatot, és katonai büntetőbíráskodás alá tartoznak.

Gondoskodni kell arról, hogy mindazok előtt, akik betegség, szabadság vagy egyéb ok miatt a kihirdetésnél nincsenek jelen, későbbi kihirdetés pótlólag megtörténjék. Ugyanígy gondoskodni kell arról, és ez különösen fontos, hogy minden új alkalmazott előtt, aki a jövőben a testületnél szolgálatba lép, a kihirdetés megtörténjék. Az operatív csoport és a területi előadók ezt vizsgálataik során ellenőrizték.

A kihirdetés után az intézetek parancsnokai magyarázzák is meg az új törvényerejű rendeletet. Különösen hívják fel a figyelmet az 1. § 1. és 3. bekezdésére és a 3. §-ra. Mutassanak rá az új törvényerejű rendelet politikai jelentőségére. Akire a népi demokrácia a dolgozó nép fegyveres védelmét bízta, és aki ezzel a megtisztelő bizalommal visszaél, és külföldre akar szökni, aljas hazaáruló, aki ellen a legsúlyosabb büntetés kiszabása is indokolt.

Világítsák meg a parancsnokok azt is, hogy a külföldre szökés vagy annak kísérlete rendkívül súlyos következményekkel jár a 3. § értelmében a tétlessel egy háztartásban élő vagy általa eltartott felnőttkorú hozzátartozójára nézve. Az ilyen hozzátartozó 5 évig terjedhető börtönnel büntetendő még akkor is, ha tettes szökéséről egyáltalán nem is tudott. Önmagában tehát az a tény, hogy a tétlessel egy háztartásban élő vagy általa eltartott hozzátartozó, maga után vonja ezt a súlyos büntetést. De még ennél is súlyosabb a büntetés – 10 évig terjedhető börtön –, ha a hozzátartozó tudott a tervezett szökésről annak megtörténte előtt, és erről a hatóságnak jelentést nem tett. A népi demokrácia a köz érdekét mindenél fontosabbnak tartja, ennek minden egyéb érdeket alá kell rendelni. Éppen ezért büntetlenséget biztosít a rendelet az olyan hozzátartozónak, aki a tervezett szökésről feljelentést tett, és feljelentése folytán a bűncselekmény elkövetése elmaradt (3. § 3. bekezdés).

A kihirdetésnél a parancsnokok mondják meg, az alkalmazottak közölgék a velük egy háztartásban élő vagy általa eltartott felnőttkorú hozzátartozóikkal ezeket a rendelkezéseket, de ugyanakkor közölgék azt is, hogy sem az alkalmazottak, sem hozzátartozói a kihirdetett rendelkezéseket senki másnak továbbadni nem jogosultak, és ha ez mégis megtörténnék, úgy ezért bűnvádi felelősség fogja őket terhelni.

A mellékelt rendeletet leírás után kérem vissza.

A bizalmas utasítást aláírás céljából hozzám bemutatni.

Budapest, 1950. július hó 25.

Dr. Tímár István

IRATOK I. 304–306. P.